

ORANJE-BULLETTIN

Bulletin ter verspreiding van de letterlijke tekst van Regeringsverklaringen, bevelen van het Geallieerde Opperbevel en aanwijzingen van het ondergrondse verzet.

Met medewerking van De Geus, Ons Volk, Vrij Nederland, Je Maintiendrai
Voor God en den Koning, De Waarheid, Trouw, Ons Vrije Nederland
en Siaet op de Trommele.

No. 87

TELEGRAMMEN

13 April 1945. — Telegram van H.M. Koningin Wilhelmina aan Mevrouw Roosevelt:
Wees zo goed, Mijn diepgevoelde sympathie te aanvaarden bij het onherstelbaar verlies, dat U getroffen heeft. Ik treur met U om hem, wiens naam voor altijd zal leven in de geschiedenis en in het hart van Mijn volk. Ik zelf zal nimmer zijn vriendschap vergeten voor Mij en de Mijnen.

Telegram van H.M. de Koningin aan President Truman:
Ik wens het Amerikaanse volk Mijn diep leedwezen te betuigen met het groot verlies, waar Mijn volk en ik ten volle in delen. President Roosevelt gaf zijn leven voor onze gemeenschappelijke zaak. Nederland zal zijn naam ten eeuwige dage in ere houden.

MAATREGELEN t.o.v. ONZE KOLENMIJNEN

14 April 1945. — De Nederlandse Regering heeft besloten, alle kolenmijnen en bruinkolenmijnen met alle daarbij behorende roerende en onroerende goederen tijdelijk ter beschikking en in het beheer van de Staat te stellen. De delfstoffen zullen dan bij winning in eigendom van de Staat overgaan. — Dr Ir Groothof, directeur van de Staatsmijnen, is als beheerder aangezocht. De Regering beoogt met deze maatregelen aan de mijnondernemingen een beheersvorm te geven, waarbij de oplossing van het probleem van de verhoging der steenkolenproductie op de beste wijze wordt verkregen. Het is noodzakelijk, alle personen, die werkzaam zijn bij de Staatsmijnen of bij een van de ter beschikking gestelde ondernemingen te verplichten, hun diensten voor de mijnbouw ter beschikking te houden. Garanties worden gegeven voor een behoorlijke arbeidsovereenkomst en voor sociale voorzieningen.

Aan de eigendom van de ter beschikking gestelde ondernemingen wordt niet geraakt. Deze maatregel is genomen, teneinde de steenkoolproductie belangrijk te verhogen, zodat ze minstens wordt verdubbeld.

Er is een commissie benoemd, die op zeer korte termijn aan den minister van Sociale Zaken advies zal uitbrengen over een spoedige totstandkoming van een bedrijfsorganisatie in het mijnbedrijf.

PEBSCONFERENTIE IN BEVRIJD GEBIED

14 April '45. Vandaag heeft minister-president Prof. Mr. P. S. Gerbrandy te Eindhoven een persconferentie gehouden voor journalisten uit het bevrijde Nederlandse gebied. — Minister Gerbrandy zei, alvorens tot het beantwoorden van vragen over te gaan, dat er een zware schaduw is gevallen op Vrijdag 13 April door het overlijden van President Roosevelt, wiens betekenis hij in korte bewoordingen schetste voor het Nederlandse volk. — Ook over ons volk, aldus Prof. Gerbrandy, ligt een zware schaduw. Het Noorden is nog steeds niet bevrijd en verkeert in moeilijke omstandigheden. Wij staan voor het gevechtsfront. Maar als er een geest komt van goede samenwerking en wij slaan de handen ineen, dan zijn de onoverkomelijke moeilijkheden te overwinnen.

Op een vraag over de laatste kabinetscrisis, antwoordde de min. president, dat bijzondere omstandigheden het noodzakelijk maakten, een nieuw kabinet te vormen, waarin de z.g. internationale groep van het oude gehandhaafd bleef. Men zou dus tot op zekere hoogte kunnen spreken van een reconstructie van het oude kabinet. De nieuwe combinatie moest een krachtige kern worden, die zo klein mogelijk moest zijn. Voorheen kon

een kabinetsformateur overleg plegen met de leiders van de politieke partijen. Dat kan nu niet meer en bovendien wist de minister-president niet, hoe het met die partijen thans is gesteld. Wel kende hij stromingen en heeft hij zoveel als mogelijk was, die in zijn kabinet willen verenigen en gepoogd is, een kabinet te vormen op zo breed mogelijke basis, maar dat is niet volledig gelukt. Andere vragen beantwoordend, zei de minister, dat de plaatselijke vertegenwoordigende lichamen er zo spoedig mogelijk zullen komen. Een wetsontwerp daarvoor is gereed.

Zo spoedig mogelijk na de bevrijding van ons gehele vaderland zal een einde komen aan de taak van het M.G. De Regering, die thans nog in Londen zetelt, zal spoedig naar Nederland terugkeren, want dat is hard nodig. — De tribunalen zijn eigenlijk de werkzaamheden reeds begonnen, maar voordat men daar eigenlijk wat van bemerkt, zal er eerst een wet moeten komen, die de administratie in justitionele vorm regelt. Aan het ontwerp van de wet wordt thans gewerkt.

Er is veel gestolen: machines, meubelen, kleren, vee zijn weggehaald. Er is een orgaan benoemd, dat er voor moet zorgen, dat zo veel mogelijk weer wordt teruggehaald, maar veel meer zal moeten worden vergoed door betaling in natura. Tot slot zei de min.-pres., dat wij er allen met elkaar van doordrongen moeten zijn, in wat voor een catastrofale toestand wij verkeren. Wij zullen samen moeten aanpakken, anders komen wij er niet in deze wereld.

Minister Wijffels heeft nog gezegd, dat er in het door de Duitsers gefinancierde bedrijfsleven met kracht moet worden aangepakt. Hij wees er op, dat er meer eenheid is onder het Nederlandse volk, dat het saamhorigheidsgevoel is gegroeid. Wat de arbeidsplicht betreft, zei min. Wijffels, dat hij niet zou schromen, die in te voeren, als dat noodzakelijk zou blijken, b.v. als er niet voldoende mijnwerkers komen, om de kolonproductie van thans op het dubbele te brengen, want anders zitten de Nederlandse gezinnen in de komende winter in de kou.

DE NIEUWE PRESIDENT DER VERENIGDE STATEN

13 April 1945. — Harry Truman, die Franklin Roosevelt als President der Ver. Staten is opgevolgd, heeft zich als Senator en als Vice-President altijd doen kennen als een overtuigd aanhanger van de binnen- en buitenlandse politiek van zijn voorganger.

Zodra hij dan ook was opgetreden, was zijn eerste werk een verklaring te publiceren, waarin hij zich verbond, de oorlog voort te zetten, totdat de overwinning zou zijn behaald. De wereld — zo zei hij — kan er van overtuigd zijn, dat wij de oorlog tegen onze beide vijanden met inspanning van alle krachten zullen blijven voeren totdat zij volkomen verslagen zijn.

Truman is een rustig, welwillend man, afkomstig uit Missouri, de Zuidelijke staat aan de Mississippi in het Midden Westen van Amerika.

Hij begon zijn ambtelijke loopbaan in zijn eigen staat als arrondissementrechtser en werd later aan het grote publiek bekend, nadat hij door Missouri als Senator naar Washington was afgevaardigd.

Gedurende zijn verblijf in de Senaat maakte hij zich verdienstelijk als voorzitter van de naar hem genoemde commissie van onderzoek naar de deugdelijkheid van de oorlogsproductie, in welk functie hij er veel toe bijdroeg om deze te bevorderen en een geslaagde oorlogvoering mogelijk te maken. Ook verwierf hij daarbij het vertrouwen van zijn collega's, als iemand, die een hem opgedragen taak rustig en grondig vervulde. Het gevolg was zijn verkiezing als Vice-president in November van vorigen jaar.

Na de vorige oorlog verging het Truman als zo vele andere oudgedienden. Hij werd gedemobiliseerd als reserve-kolonel en begon een winkel, samen met een kameraad, die met hem in de zelfde batterij gezeten had. In de crisis van 1929 ging de zaak failliet en Truman vatte het boerenbedrijf weer op. In deze tijd studeerde hij in de rechten aan de school voor rechtsgeleerden te Kansas City en hij werd gekozen tot voorzitter van de arrondissementrechtbank. In 1936 werd hij als Senator afgevaardigd en hij was in zijn tweede termijn, toen hij tot Vice-president werd gekozen.

Kortgeleiden verklaarde Truman op een vergadering in Missouri, dat deze staat niet alleen geografisch, maar ook in politiek opzicht vrij links georiënteerd is. Datzelfde kan van zijn eigen politieke opvattingen worden gezegd.

Hij kan rekenen op de krachtige steun van de senatoren uit de zuidelijke staten en van de democratische partijorganisaties.

Hij een krachtig voortzetten van de oorlog en het opbouwen van een instrument voor de vredesorganisatie zal hij zeker zowel in conservatieve als vooruitstrevende kringen de nodige aanhang verkrijgen.